

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Projektas "Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas"

DAILĖS BENDROSIOS PROGRAMOS ATNAUJINIMAS

PROJEKTAS, 2020-07-13
Dr. Ramutė Rachlevičiūtė, Irena Staknienė

**Ką reikėtų pastiprinti? Kas keičiasi?
Kas pasikeitė nuo 2008?
Kodėl dailė svarbi ugdant jauną žmogų?**

- Pasikeitė mokiniai
- Pasikeitė mokytojai
- Pasikeitė mokymosi sąlygos ir mokykla bei dailės kabinetai (įranga, internetas)

Nauji iššūkiai:

- Asmens savybių, vertybių ir kompetencijų ugdymas
- Stiprinamas kultūrinis ugdymas. Ypatingas dėmesys skiriamas kultūriniam išprusimui (kultūros raida, tradicijos, ugdoma istorinė savimonė).

Gyvename vizualizacijos epochoje, kai žodinė, garsinė informacija apdorojama, perduodama, pateikiama kaip regimasis vaizdas arba kaip regimojo vaizdo sudėtinės dalys. Jau trys dešimtmečiai kalbama apie „vizualų posūkį“ ([W.J.Th. Mitchell](#)), kai vaizdas vyrauja ne tik visoje kultūroje, bet ir tikrovėje. Tai entuziastingas susidomėjimas vaizdais, matant jų galingą poveikį žmonėms, jų gyvenimui, sąmonei. Tomas Sodeika 2009 metais prabilo apie „medijų posūkį“, kuris aiškinamas išplitusio televizijos, interneto poveikio žmonėms galia.

Ugdomos šios kompetencijos

- **kūrybiškumo** (tyrinėjimas, idėjų generavimas, kūrimas, vertinimas ir refleksija);
- **kultūrinė** (kultūrinis išprusimas, kultūrinė raiška, kultūrinis sąmoningumas);
- komunikavimo (pranešimo kūrimas, perteikimas, pranešimo analizė ir interpretavimas);
- pažinimo (dalyko žinios ir gebėjimai, kritinis mąstymas, problemų sprendimas, mokėjimas mokytis);
- pilietinė;
- socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos.

Dailės dalyko paskirtis ir tikslai (1-12 klasėms) *projektas*

Dailės dalyko paskirtis	Dailės dalyko tikslai bendri visoms ugdymo pakopoms
<p>Padėti kiekvienam mokiniui pasijusti kūrėju.</p> <p>Smalsiai ir atidžiai stebėti, vertinti grožio ir kūrybines apraiškas, kaip būtiną savo tobulėjimo ir pasaulio egzistencijos pagrindą/pamatą.</p>	<p>Sudaryti sąlygas mokiniams dailės raiškos ir kūrybos dėka pažinti savo polinkius, save ir supantį pasaulį.</p> <p>Įgyti tvirtą kultūrinį pagrindą, pažįstant Lietuvos bei pasaulio paveldą, ir jaustis aktyviu gyvenimo ir savo ateities kūrėju.</p>

Pagrindinio ugdymo dailės dalyko tikslai ir uždaviniai

Tikslai	Uždaviniai
<p>Puoselėti menininkui būdingą mąstymą vaizdais ir estetinę nuovoką.</p> <p>Ugdyti gebėjimus kurti, lyginti ir vertinti savo ir kitų dailės raiškos būdų įvairovę.</p> <p>Padėti formuoti kultūrinės kompetencijos pagrindus.</p>	<p>Siekama, kad per dailės pamokas mokiniai:</p> <ul style="list-style-type: none">• pasijustų kūrėju, idėjų ir įkvėpimo ieškotų/semtųsi gamtoje, įvairiose kultūros ir meno apraiškose, savo išgyvenimuose;• per kūrybiškumą ir ugdomą kultūrinę kompetenciją, pažintų save, kitą ir supantį pasaulį;• aptardami praeities ir dabarties dailės reiškinius pažintų Lietuvos ir pasaulio meno paveldo unikalumą;• lavintų dailės gebėjimus atsirinkdami įvairias tradicines ir/ar šiuolaikines raiškos priemones, išradingai jas pritaikytų savo kūrybiniuose darbuose/projektuose;• kūrybingai taiko dailės raišką ir per ją lavina pažinimo gebėjimus: mokosi kurti estetiškai patrauklią aplinką, siekia tapti aktyviu kultūrinio klasės, mokyklos ir bendruomenės gyvenimo dalyviu;• kūrybinės raiškos dėka ugdomi etnines bei dorines nuostatas, pagarbiai priimdami kitų kultūrų artefaktus ir meno kūrinius.

Pasiekimų sritys

Dailės raiška

- idėjų kėlimas;
- technikų pažinimas ir gebėjimas taikyti (*grafinės, spalvinės ir erdvinės raiškos medžiagos ir priemonės, technikos ir kt.*);
- meninės išraiškos priemonių (*linijos, dėmės, spalvos, formos, ritmas, kompozicija ir kt.*) valdymas;
- pristatymas, įsivertinimas ir refleksija.

Dailės pažinimas ir interpretavimas

- dailės kalbos sandų pažinimas;
- dailės kūrinio analizė, interpretavimas (*pasinaudoti žiniomis, informacinėmis technologijomis*);
- vizualių vaizdų, reiškinių, procesų interpretavimas.

Dailės reiškinių (at)pažinimas socialiniuose kultūriniuose kontekstuose

- meninis išprusimas (*kūriniai muziejuose, internete, leidiniuose, kūrinys tarp kitų kūrinių, dailės istorija, papildyti naujais kontekstais*);
- dailės suvokimas platesniuose kontekstuose (*kasdienėje aplinkoje, viešosiose erdvėse, muziejuose, žmogaus veikloje, architektūroje: interjere ir eksterjere*);
- dailės kūrinių, meninės veiklos viešas pristatymas (*eksponavimo, pateikimo principai*).

Pasiekimų sričių ribos sąlygiškos: ugdymo procese sritys integruotos (jos viena kitą papildo, jų proporcijos kinta atsižvelgiant į mokinių amžių, poreikius, individualius gabumus).

Svarbu rasti tinkamą dailės raiškos ir meno reiškinių suvokimo, technikų panaudojimo dermę.

Pagrindinis grafinės, spalvinės ir erdvinės dailės raiškos siekis – teigiami išgyvenimai (atradimų ir naujos patirties džiaugsmas) iškeliant menines idėjas ir atrandant kūrybinius jų įgyvendinimo būdus.

Turinys (dailės raiška ir pažinimas)

- dailės technikos;
- meninės išraiškos priemonės;
- vaizdavimo būdai ir stiliai;
- dailės žanrai;
- aplinkos stebėjimas ir vaizdavimas;
- patirties bei išgyvenimų interpretavimas ir improvizavimas;
- sociokultūrinė aplinka: kultūrinis paveldas, dailės istorija, etninė kultūra, švenčių puošimo tradicijos, valstybingumo simboliai; kūriniai aplink mus;
- tarpdalykinės temos: meninės idėjos, idealai, asmenybės, kultūrinė įvairovė, darnusis vystymasis;
- bendros temos su kitu dalykų ugdymo turiniu: asmeniniai ir grupiniai projektiniai darbai, integruota meninė veikla.